

New channels for the integration of Third Country Nationals
in the local community

Νέοι δρόμοι για την ένταξη Υπηκόων Τρίτων Χωρών
στην τοπική κοινωνία

**Χαιρετισμός Δημάρχου Λευκωσίας Κωνσταντίνου Γιωρκάτζη
στην Τελική Δημοσιογραφική Διάσκεψη του προγράμματος
«ΝΕΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ» , την Πέμπτη 27 Δεκεμβρίου 2018, 11:00 π.μ.,
στο Πολυδύναμο Δημοτικό Κέντρο Λευκωσίας**

Με χαρά σας καλωσορίζω στη σημερινή συνάντηση που γίνεται με την ευκαιρία της ολοκλήρωσης του 7^{ου} κύκλου ζωής του Προγράμματος Ένταξης Υπηκόων Τρίτων Χωρών από Τοπικές Αρχές του 2018 «Νέοι Δρόμοι για την Ένταξη», το οποίο υλοποιούμε με την πολύτιμη αρωγή του Ταμείου Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ιδιαίτερα καλωσορίζω τους εκπροσώπους από οργανωμένα σύνολα μεταναστών που συνεργάζονται στενά στο Πρόγραμμα μας και τα παιδιά που συμμετέχουν στα προγράμματα του Πολυδύναμου Κέντρου μας, που όλα μαζί, ανεξαρτήτως καταγωγής, στέλλουν και αυτά σήμερα με τον πιο χειροπιαστό τρόπο το μήνυμα της αγάπης και της αποδοχής για μια κοινωνία χωρίς προκαταλήψεις και διακρίσεις. Το μέλλον τους ανήκει.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος, ο Δήμος Λευκωσίας και το Πολυδύναμο Κέντρο του, μαζί με τους Δήμους Αγίου Δομετίου, Έγκωμης και Λακατάμιας και τις εταιρείες συμβούλων NVK Advent Consulting και Losadeal, παρείχαν κατά τη διάρκεια του έτους ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών και ευκαιριών σε μια εξαιρετικά ευάλωτη ομάδα πληθυσμού: των προσφύγων, των αιτητών διεθνούς προστασίας και γενικότερα των μεταναστών. Με συνέπεια για 7^η συνεχή χρονιά, και παρά τους δυσανάλογα περιορισμένους πόρους που λαμβάνουμε σε σχέση με τις ανάγκες, παρείχαμε σε αυτούς τους ανθρώπους πολυεπίπεδες υπηρεσίες που απασχολούν στην επίλυση προβλημάτων της καθημερινής τους ζωής, στη διευκόλυνση της απασχόλησής τους, στην ενδυνάμωση και απόκτηση προσωπικών δεξιοτήτων, στον προσανατολισμό και την προσαρμογή τους στην κοινωνία υποδοχής, στην παροχή ευκαιριών για ψυχαγωγία, άθληση, δημιουργική έκφραση και ευρύτερη κοινωνική συναναστροφή, στην διαπολιτισμική ανταλλαγή, στην αποδοχή της διαφορετικότητας και γενικότερα στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Πιστεύουμε εξ' άλλου ότι με τη σωστή στήριξη οι μετανάστες και οι πρόσφυγες συμβάλλουν στην τοπική ανάπτυξη, γίνονται πηγή δημιουργίας και εμπλουτίζουν την τοπική ζωή. Η Λευκωσία, μια πόλη που ανέκαθεν υπήρξε σταυροδρόμι πολιτισμών, θα παραμείνει μια ανοιχτή πόλη, μια πόλη που αγκαλιάζει όλους τους κατοίκους της, ανεξάρτητα από την εθνική τους καταγωγή, το χρώμα, τη θρησκεία ή την πολιτισμική τους ταυτότητα.

Εκατοντάδες οι υπήκοοι τρίτων χωρών ωφελήθηκαν, λοιπόν, από το Πρόγραμμα μας, είτε λαμβάνοντας υπηρεσίες και καθοδήγηση σε προσωπική βάση, είτε μέσω της συμμετοχής σε εκδηλώσεις και της πρόσβασης τους σε τοπικές υποδομές και υπηρεσίες.

Το Πολυδύναμο Δημοτικό Κέντρο Λευκωσίας, ανέπτυξε τις ακόλουθες υπηρεσίες από τις οποίες ωφελήθηκαν πέραν των 300 υπήκοων τρίτων χωρών:

- ❖ Το πρόγραμμα καθημερινής φύλαξης και δημιουργικής απασχόλησης παιδιών ηλικίας 5-12 χρονών, που προσφέρεται κατά τα απογεύματα της σχολικής περιόδου και ολοήμερα τις διακοπές, με τη ζήτηση να έχει ξεπεράσει κάθε προηγούμενο. Εξυπηρετήθηκαν παιδιά μεταναστών από τις Φιλιππίνες, τη Συρία, τη Μολδαβία, την Ινδονησία, το Βιετνάμ, τη Σρι Λάνκα, την Αιθιοπία, τη Ρωσία την Αίγυπτο και το Καμερούν.
- ❖ Το πρόγραμμα διατήρησης πολιτισμικής ταυτότητας που προσφέρεται σε παιδιά κινεζικής καταγωγής με τη συνεργασία του Σύνδεσμου Κυπρο-Κινεζικής Φιλίας και σε αραβόφωνα παιδιά με τη συνεργασία του Κυπριο-Αραβικού Πολιτιστικού Κέντρου, η ζήτηση για το οποίο παραμένει σε σταθερά ανοδική πορεία.
- ❖ Τις υπηρεσίες ατομικής συμβουλευτικής και ψυχοκοινωνικής στήριξης, οι οποίες παρέχονται στα Αγγλικά ή τα Ελληνικά, σε άτομα και οικογένειες, στη βάση ενός ευέλικτου ωραρίου στο Κέντρο Ενημέρωσης και Υποστήριξης Μεταναστών, γνωστό ως ΚΕΠΛΥΜ, σε συνεργασία με ειδικούς στην κοινωνική εργασία, την εκπαιδευτική/σχολική, τη συστημική συμβουλευτική και την κλινική ψυχολογία.
- ❖ Την παροχή πληροφοριών και καθοδήγησης από το Γραφείο Δικτύωσης και Πληροφόρησης του ΚΕΠΛΥΜ στην Πλατεία Σολωμού, συμπεριλαμβανόμενης της προώθησης τους σε υπηρεσίες και δομές σχετικές με την καθημερινότητα, την οικογενειακή ζωή, την μάθηση της Ελληνικής και της Αγγλικής γλώσσας, κοινωνικές υπηρεσίες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, την εργασία, την παραμονή και την εθελούσια αποχώρηση, αλλά και της προώθησης τους σε πολιτιστικές και άλλες δραστηριότητες που στοχεύουν στην ένταξη τους στην τοπική κοινωνία.
- ❖ Τη διοργάνωση Βιωματικών Εργαστηρίων για ενδυνάμωση και προσανατολισμό στην τοπική κοινωνία όπως το καινοτόμο μουσικό εργαστήριο «Re-bE» για γυναίκες μετανάστριες της διεθνούς κύρους μουσικοσυνθέτριας και ερμηνεύτριας Αλέξιας Βασιλείου, αλλά και η δράση «Γνωρίζω την πόλη μου παίζοντας» με τη συνεργασία της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ορειβασίας, Αναρρίχησης και Προσανατολισμού.

Η Πολιτιστική και Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου Αγίου Δομετίου, σε συνεργασία με ειδικές συνεργάτιδες στην Κοινωνική Εργασία και τη Συστημική Οικογενειακή Ψυχοθεραπεία, παρείχε τις ακόλουθες υπηρεσίες που έλαβαν 100 περίπου ωφελούμενοι:

- ❖ Ατομική συμβουλευτική για ψυχοκοινωνική στήριξη που παρεχόταν καθημερινές, Σαββατοκυριάκα και αργίες μετά από τη διευθέτηση συνάντησης.

- ❖ Καινοτόμα σεμινάρια για τη διαχείριση συναισθημάτων και καταστάσεων που σχετίζονται με την ξενοφοβία και το ρατσισμό στο εργασιακό και ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, στα οποία συμμετείχαν άτομα από την Γκάμπια, τη Σομαλία, το Ιράν, τη Συρία, τις Φιλιππίνες και το Πακιστάν.
- ❖ Την προσέγγιση σε χώρους όπου συναθροίζονται οι μετανάστες και την ενημέρωση για τους θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κύπρου, καθώς και για τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των υπηκόων τρίτων χωρών.

Επιπλέον, πληθώρα μελών της μεταναστευτικής κοινότητας συμμετείχαν στο Πολυπολιτισμικό Παιδικό Φεστιβάλ του Δήμου Αγίου Δομετίου, που κάθε χρόνο φέρνει μαζί εκατοντάδες Κύπριους και Υπηκόους Τρίτων Χωρών όλων των ηλικιών, καθώς και στην πρωτότυπη Εκδήλωση Γευσιγνωσίας που συνδύασε την διαδραστική γνωριμία με το γαστρονομικό πολιτισμό των Φιλιππινών, της Σρι Λάνκα, της Κένυας, της Σομαλίας, του Ιράκ και της Γκάμπια, με πλούσιο πρόγραμμα χορών και μουσικής από την Κίνα, τις Φιλιππίνες, το Νεπάλ, τη Σρι Λάνκα, την Ινδία, τον Πόντο, την Ελλάδα και την Κύπρο.

Ο Δήμος Έγκωμης διοργάνωσε με επιτυχία το Φεστιβάλ Παραδοσιακών Παιχνιδιών, στο οποίο συμμετείχε πλήθος υπηκόων τρίτων χωρών, Κυπρίων και Ευρωπαϊών πολιτών, δράπτοντας την ευκαιρία αλληλογνωριμίας, ανάμιξης και από κοινού ψυχαγωγίας, μέσω της ομαδικότητας και της ανεμελιάς που χαρακτηρίζει τα παραδοσιακά παιχνίδια.

Εκατοντάδες υπήκοοι τρίτων χωρών ανταποκρίθηκαν με ενθουσιασμό στις ακόλουθες δραστηριότητες που διοργάνωσε ο Δήμος Λακατάμιας:

- ❖ Το Λαογραφικό Φεστιβάλ, που πραγματοποιήθηκε στο Δημοτικό Αμφιθέατρο Λακατάμιας και πρόσφερε την ευκαιρία για πολιτισμική έκφραση, δημιουργικότητα και αλληλογνωριμία πολιτισμών, σε συγκροτήματα υπηκόων τρίτων χωρών από το Βιετνάμ, την Ινδία, τη Ρωσία, τη Σρι Λάνκα, το Νεπάλ, τις Φιλιππίνες και την Κύπρο.
- ❖ Τα μαθήματα κρίκετ που παρέχονταν για 4 μήνες περίπου στο Δημοτικό Στάδιο Λακατάμιας κάθε Σάββατο απόγευμα και Κυριακή πρωί και το Τουρνουά Κρίκετ, στο οποίο συμμετείχαν με ενθουσιασμό 9 ομάδες με 160 περίπου μέλη, από Ασιατικές κυρίως χώρες, όπου το άθλημα είναι ιδιαίτερα αγαπητό.

Παράλληλα, με την εμβάθυνση της λειτουργίας του Δικτύου Συνεργασίας Μεταναστευτικών Οργανώσεων, ΜΚΟ και Τοπικών Αρχών, πετύχαμε αυξημένα επίπεδα συνέργειας και επικοινωνίας και ενισχύσαμε τους μηχανισμούς εντοπισμού αναγκών. Σε πρόσφατη συνάντηση του Δικτύου, στην οποία συμμετείχε και ο Επίτροπος Εθελοντισμού και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων κ. Γιάννης Γιαννάκη, οι τοποθετήσεις των συμμετεχόντων ανέδειξαν ουσιαστικά προβλήματα στην προστασία των δικαιωμάτων των μεταναστών, καθώς και στην πρόσβαση σε αξιοπρεπή στέγαση, βασικές διευκολύνσεις υγιεινής και υπηρεσίες υγείας. Ο Επίτροπος υπογράμμισε εμφαντικά τον κομβικό ρόλο των Τοπικών

Αρχών στην διαμόρφωση ολοκληρωμένων πολιτικών ένταξης των μεταναστών και προσφύγων, και της συνεργασίας με τις ΜΚΟ.

Μαζί πετύχαμε πολλά! Αντιμετωπίζουμε όμως σοβαρό πρόβλημα συνεχούς μείωσης των πόρων που έχουμε στη διάθεση μας και συνέχισης της μη αναγνώρισης του ρόλου μας ως των καταλληλότερων φορέων για το σχεδιασμό και υλοποίηση ολοκληρωμένων και διαχρονικών υπηρεσιών υποδοχής, στήριξης και κοινωνικής ένταξης αυτής της ομάδας πληθυσμού. Αυτό συμβαίνει ενώ διαπιστώνουμε καθημερινά μια εντεινόμενη ανθρωπιστική κρίση και συνυφασμένες προκλήσεις στους δρόμους και στα πάρκα της πόλης μας, ιδιαίτερα στο κέντρο της Λευκωσίας, την οποία αδυνατούμε να αντιμετωπίσουμε χωρίς τα κατάλληλα μέσα. Βιώνουμε τοπικά τις προκλήσεις της εισροής μεγάλου αριθμού αιτητών ασύλου και προσφύγων και των ελλείψεων του συστήματος υποδοχής και ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών στη χώρα μας. Η αύξηση της παρουσίας άνεργων και άστεγων μεταναστών, της φθίνουσας υγειονομικής κατάστασης δημόσιων χώρων, των ακατάλληλων συνθηκών διαμονής, του αριθμού των παιδιών εργαζόμενων μεταναστών που παραμένουν απροστάτευτα μετά το σχολείο και κατά τις σχολικές διακοπές, σε συνδυασμό με το διαφορετικό πολιτιστικό και κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο, τα αυξανόμενα κρούσματα μη σεβασμού βασικών δικαιωμάτων των υπηκόων τρίτων χωρών που φιλοξενεί ο τόπος μας, αυξάνουν και τις ευθύνες μας ως Τοπικών Αρχών, έναντι των υπηκόων τρίτων χωρών και του ντόπιου πληθυσμού.

Είναι η ώρα το κράτος να στηρίξει σοβαρά τις Τοπικές Αρχές με μέσα ικανοποιητικά για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων σε οργανωμένη και μακροπρόθεσμη βάση, δηλ. με ουσιαστικές και συντονισμένες υπηρεσίες και χωρίς ετήσιες διακοπές. Η κοινωνία μας θα εξακολουθήσει να γίνεται ολοένα και πιο ποικιλόμορφη, καθώς η κινητικότητα των ανθρώπων θα αυξάνεται παγκόσμια για διάφορους λόγους και κανένας δεν μπορεί να τη σταματήσει. Με αποτελεσματικές πολιτικές ένταξης, μπορούμε να μετατρέψουμε αυτό το φαινόμενο σε αμοιβαία επωφελή ευκαιρία για όλους. Έχουμε ήδη δείξει ότι ο ρόλος μας είναι καταλυτικός. Είμαστε κοντά στους πολίτες, γνωρίζουμε τις ανάγκες, λειτουργούμε συμμετοχικά και πολλαπλασιαστικά.

Όσα πετύχαμε με το έργο αυτό έγιναν με συνεργασία και συλλογική δουλειά. Ευχαριστώ τους εταίρους της κοινοπραξίας μας και βέβαια στα μέλη της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του Δήμου μας και το Διοικητικό Συμβούλιο του Πολυδύναμου Κέντρου Λευκωσίας για τη σταθερή υποστήριξη στο έργο. Βέβαια, η αφοσίωση της ομάδας έργου που εργάζεται για το Πρόγραμμα κάνει τη διαφορά. Ευχαριστώ προσωπικά το κάθε στέλεχος των εταίρων μας, του Πολυδύναμου Κέντρου μας που υλοποιεί τις υπηρεσίες που προβλέπονται στο Δήμο μας και του Γραφείου Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μας που έχει την γενική ευθύνη διαχείρισης και συντονισμού. Ευχαριστώ ιδιαίτερα τα οργανωμένα σύνολα υπηκόων τρίτων χωρών για τη δική τους συμβολή. Δίνουν πνοή στις προσπάθειες μας και

ενθαρρύνουν το έργο μας. Εκφράζω, τέλος, τις ευχαριστίες όλων μας στον Επικεφαλής και τα στελέχη της Μονάδας Ευρωπαϊκών Ταμείων του Υπουργείου Εσωτερικών.

Στέλλουμε σήμερα ηχηρό μήνυμα προς όλους ότι η ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών είναι μονόδρομος για την επίτευξη της κοινωνικής συνοχής και της βιώσιμης ανάπτυξης της πόλης μας! Μαζί συνεχίζουμε για μια ανθρώπινη και φιλοπρόοδη Λευκωσία χωρίς αποκλεισμούς!

Σας ευχαριστώ.

